

خط مشی مجموعه سازی پایگاه عرضه اطلاعات دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان کمیته انتخاب منابع

مقدمه:

کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی با هدف نیازسنجی، گردآوری، و اشاعه اطلاعات شکل گرفته اند. بنابراین وظایف اصلی کتابخانه را می توان به سه دسته کلی تقسیم کرد (۱): مجموعه سازی، (۲) سازماندهی، و (۳) اشاعه اطلاعات. باید توجه داشت مجموعه سازی نخستین رکن در کتابداری و اطلاع رسانی و کتابخانه هاست؛ زیرا سایر فعالیت های کتابخانه به صورت مستقیم یا غیر مستقیم پس از مجموعه سازی شروع می شود. کیفیت دو رکن دیگر کتابخانه یعنی سازماندهی و اشاعه اطلاعات متأثر از آن است. تأمین منابع اطلاعاتی به صورت صحیح، به موقع و متناسب با نیازهای مراجعان باعث غنی سازی مجموعه می گردد.

- مجموعه سازی که از آن با عنوان انتخاب و تهیه کتاب یا انتخاب و تهیه مواد کتابخانه یا فراهم آوری یاد می شود عبارت است از فرآیندها و مسولیت هایی که طی آن مجموعه یک کتابخانه بر اساس یک طرح و خط مشی معین از طرق مختلف اعم از خرید، مبادله و اهدا تهیه می گردد و با انجام دادن روندها و فرآیندهای این مجموعه به صورتی پویا، کارآمد و روزآمد حفظ و نگهداری می شود تا امکان دستیابی مراجعه کنندگان به آن فراهم گردد.

۱ فلسفه و هدف:

۱-۱ رسالت کتابخانه

رسالت اصلی کتابخانه، حمایت از برنامه های آموزشی و پژوهشی دانشگاه است. مجموعه کتابخانه باید بازتابی از مطالب جاری در موضوعات مورد تدریس و تحقیق باشد و بتواند با تحولات در برنامه ها و فعالیت های آموزشی و پژوهشی دانشگاه تحول و گسترش یابد.

۱-۲ هدف

هدف کتابخانه تأمین منابع لازم برای پاسخگویی به نیازهای آموزشی، تحقیقاتی و مطالعاتی مراجعین اعم از دانشجویان، اعضای هیات علمی و کارکنان میباشد.

۲ تعریف اصطلاحات:

۲-۱ مجموعه سازی

مجموعه سازی عبارتست از عمل یا فرایند نیازسنجی، انتخاب، سفارش، تهیه و دسترس پذیر ساختن محتوایمنابع اطلاعاتی مورد نیاز جامعه کتابخانه از راه های خرید، مبادله یا سایر روش های مرسوم و ارزیابی مداوم آن ها.

۲-۲ جامعه کتابخانه

جامعه کتابخانه متشکل از کلیه اعضای هیات علمی، دانشجویان و کارکنان دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان می باشد.

۲-۳ منابع کتابخانه

منابع کتابخانه در فرایند مجموعه سازی شامل کتاب های فارسی و لاتین چاپی و الکترونیکی، مجلات چاپی و الکترونیکی، پایگاه های اطلاعاتی و منابع سمعی و بصری می باشد.

کلیه منابع رشته های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

۳- کمیته انتخاب منابع و مسئولیت:

۱-۳ کمیته انتخاب متشکل از ریاست کتابخانه، مدیر اطلاع رسانی پزشکی و توسعه پژوهش، مسوول و کارشناسان واحد سفارشات، مسوول بخش امانت، و نمایندگان گروه های آموزشی (متخصصین موضوعی) تبصره: انتخاب متخصص موضوعی هر گروه با پیشنهاد مدیر گروه آن رشته و تایید رئیس دانشکده می باشد. مسئولیت متخصص موضوعی عبارتست از بررسی و تایید منابع تخصصی درخواستی از سوی دانشجویان و اعضای هیئت علمی گروه آموزشی مربوطه، جستجو و انتخاب عناوین جدید منابع اطلاعاتی و معرفی آن به مسئول کتابخانه جهت بررسی و خرید.

۲-۳ مسوولیت انتخاب مواد

مسوولیت اصلی انتخاب مواد با ریس کتابخانه می باشد.

معیار کلی انتخاب و تهیه منابع:

انتخاب کتاب بر اساس نیازسنجی از جامعه استفاده کننده صورت می گیرد؛ که به این منظور معیارهای ذیل مورد توجه قرار می گیرد:

- ۱- در نظر گرفتن رسالت کتابخانه
- ۲- نوع استفاده کننده و نیازهای مطالعه کنندگان
- ۳- توجه به رشته های تحصیلی موجود در دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس
- ۴- فضا و تقسیم بودجه اختصاص داده شده
- ۵- توجه به منابع و مواد مرجع مورد نیاز
- ۶- توجه به گروه های پژوهشی و پژوهشکده های فعال در دانشگاه

روش تهیه منابع:

تهیه کتاب به روشهای خرید، اهدا و مبادله صورت می گیرد.

۱- خرید:

خرید از نمایشگاه های فصلی و سالیانه کتاب از جمله نمایشگاه بین المللی کتاب تهران و یا از ناشران سطح شهر و کشور صورت می گیرد.

۲- اهداء:

بخشی از منابع کتابخانه از طریق اهدا دریافت می شود

۳- مبادله:

منابعی که شامل مبادله با کتابخانه های دیگر می شوند، دو دسته اند

الف- میتوان منابعی که با توجه به سیاست های کتابخانه وجین می شوند با منابع کتابخانه های دیگر مورد مبادله قرار

گیرد

ب- مبادله نشریات جاری دانشگاه با نشریات جاری سایر دانشگاه ها و سازمانها

معیارهای عمومی انتخاب مواد

- ۱-مرتبط با رشته ها و موضوعات مورد نیاز دانشگاه
- ۲-توجه به اعتبار نویسنده، مترجم و ناشر
- ۳-توجه به اعتبار، صحت و روزآمد بودن اطلاعات
- ۴-جامعیت موضوع و عمق محتوای اثر
- ۵-شایستگی علمی اثر
- ۶-نیاز مراجعان
- ۷-شکل ظاهری

سیاست فراهم آوری انواع منابع:

۱-متون درسی:
با توجه به رسالت اصلی کتابخانه، منابع درسی از مهمترین منابعی هستند که در فرایند مجموعه سازی نقش اساسی دارند. این منابع شامل منابع درسی دانشگاهی و منابع کمک آموزشی هستند که به اقتضای نیاز مراجعہ کنندگان و پیشنهاد گروه های آموزشی تهیه می شوند

۲-منابع مرجع:
این گونه منابع با توجه به نوع، نیاز و جامعه استفاده کننده کتابخانه، متخصصان موضوعی، دانشجویان و اعضای هیئت علمی تهیه می گردد.

۳-آثار مذهبی، ادبی و هنری:
کتابخانه به منظور ارتقا سطح دینی و همچنین نیاز مطالعاتی دانشجویان و سایر استفاده کنندگان، کتابها و منابع اسلامی، ادیان و مذاهب، کتاب های تاریخی و آثار ادبی و هنری مشهور ایران و جهان را در حد نیاز با توجه به بودجه و فضای کتابخانه تهیه می کند.

۴-مواد دیداری شنیداری الکترونیکی و دیجیتالی:
این منابع در زمینه های مختلف آموزشی، علمی و غیره مطابق با نیازهای گروه های آموزشی و جامعه استفاده کننده از کتابخانه تهیه می شود.

حرکت در راستای فراهم آوری منابع صوتی و تصویری با فناوری جدید.
بدیهی است منابع تجاری، تبلیغاتی، سینمایی و سرگرمی جزء موارد فوق نخواهد بود.

۶-پایگاه های اطلاعاتی:

خرید و تمدید اشتراک پایگاه های اطلاعاتی فارسی با توجه به نظر کمیته
انتخاب منابع انجام خواهد شد و در خصوص پایگاه های اطلاعاتی لاتین بر اساس سیاست دانشگاه انجام می گیرد و از طریق عضویت در کنسرسیوم انجام می گیرد.

نحوه سفارش و خرید کتاب:

با توجه به برگزاری فصلی و سالیانه نمایشگاههای کتاب از جمله نمایشگاه بین المللی کتاب تهران مدیران گروه های آموزشی لیست کتب مورد نیاز خود را به ترتیب الویت به کتابخانه اعلام می نمایند.

منابع مورد نیاز اعلام شده از سوی اعضاء هیئت علمی در طی یک سال تحصیلی مد نظر قرار گرفته و در لیست منابع جهت خریداری لحاظ می گردد.

بودجه:

شاخص های اختصاص بودجه برای خرید کتاب های تخصصی و فوق تخصصی بر اساس تعداد رشته ها و گرایش های تحصیلی در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکترا و دکترای تخصصی و فوق تخصصی و تعداد دانشجویان هر یک از این مقاطع تحصیلی، تعداد اعضاء هیئت علمی و همچنین میزان استفاده این افراد از منابع کتابخانه تعیین می گردد